ឈឹនបានរ៉ាយរ៉ាប់ប្រាប់បារាំងពីហេតុការណ៍ផ្សេងៗ និងសុំជួបទេសាភិបាលបារាំង តែបារាំងឲ្យចូលពីរបីនាក់ប៉ុណ្ណោះ ។ ក្រុមបាតុករមិនព្រមព្រោះខ្លាចពួកវាចាប់ទៀត ។ ពេលនោះដោយមនុស្សច្រាលចុះច្រាលឡើង ធ្វើឲ្យលោកប៉ាច-ឈឹនជ្រុលខ្លួនចូលក្នុងរបងការិយាល័យរបស់បរទេស ហើយបារាំងក៏បិទទ្វារ រួចវានាំមេបាតុករតាមផ្លូវក្រោយបាត់ទៅ ។

ឃើញបារាំងចាប់លោកប៉ាច-ឈឹនដូច្នេះ ក្រុមបាតុករទ្រាំមិនបាន ក៏បះគិលវាយគិញបារាំង យួនបែកក្បាលហូរឈាមឡើង ។ ព្រះសង្ឃដេញចាប់បារាំងនឹងដងឆ័ត្រ ព្រោះតែខឹងគេធ្វើបាបសាស្ត្រាចារ្យរបស់ខ្លួន ។ ចំណែកគ្រហស្ថប្រើដុំថ្ម ដំបងនិងកូនតឹងជាអាវុធដែរ ។

ការបះបោរវាយដូច្នេះ ធ្វើឲ្យខូចគំរោងការអស់រលីង ដែលលោកសឹង-ង៉ុកថាញ់បានទាក់ទងឲ្យជប៉ុនជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ បើប្រសិនណាទេសាភិបាលបារាំងមិនដោះលែងវីរជនទាំងពីរទេ (សូមអានគុកនយោបាយរបស់លោក ប៉ុណ្ណ-ចន្ទម៉ុល)

ពេលកំពុងវាយប្រឡុកគ្នានោះ ពួកបារាំងបានថតរូបបាតុករ ដើម្បីស្រួលដើរចាប់ ។ ព្រះភិក្ខុ ប៉ាង-ខាត់ និងព្រះអាចារ្យ អ៊ុក-ជា, លោកប៉ុណ្ណ-ចន្ទម៉ុល, លោក ជុំ-មួង, ភិក្ខុធម្មបាល ខៀវ-ជុំ ។ល។ បានរត់គេចខ្លួនយ៉ាងរហ័ស ។ ជនណាយឺតដំណើរក៏ត្រូវពួកបារាំងចាប់ដាក់គុកអស់ ។

ព្រះតេជព្រះគុណ ប៉ាង-ខាត់ គេចខ្លួនរួច ហើយបែរជានិមន្តទៅឲ្យបារាំងចាប់ដោយចិត្តក្លាហានជាទីបំផុត ។ លោកប៉ុណ្ណ-ចន្ទម៉ុលក៏ត្រូវបារាំងចាប់ដែរ ។

រីឯព្រះអាចារ្យ អ៊ុក-ជា និងភិក្ខុធម្មបាល ខៀវ-ជុំ បាននិមន្តភៀសខ្លួនទៅកាន់ប្រទេសសៀមទាំងទឹកភ្នែក ។ (ព្រះអាចារ្យ អ៊ុក-ជា គង់នៅស្រុកសៀមរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃ) ។

ចំណែកលោក ជុំ-មួង ក៏បានគេចខ្លួនទៅបាត់ដំបងដែរ ។

ខ្មែរអ្នកស្នេហាជាតិ ទាំងព្រះសង្ឃ ទាំងគ្រហស្ថ ដែលចាប់បាន គេដាក់ក្នុងទីឃុំឃាំង រួចបញ្ជូនទៅគុកធំភ្នំពេញទុកកាត់ទោស ។

ចំណែកស្តេចសីហនុ គ្មានគិតបញ្ហាប្រទេសជាតិទេ គឺគិតតែសប្បាយនឹងស្រីញី រាំវែក ពេញចន្ទឆាយា ពុំជួយឈឺឆ្អាលពួកបាតុករសោះ ដែលជាចូលដៃនឹងបារាំងជេរព្រះសង្ឃថា «អាត្រងោលបួសបំផ្លាញបាយ» ទៅវិញ ហើយថែមទាំងហាមមិនឲ្យសិស្សសាលាបាលីជាន់ខ្ពស់ប្រើឆ័ត្រដងដែកទៀតផង ។ (លោកតាម្នាក់មានប្រសាសន៍ថា ស្តេចសុរាម្រិតបានដឹកប្រាក់សុទ្ធនិងមាសទៅសូកបារាំងច្រើនណាស់ ដើម្បីឲ្យកូនខ្លួនបានសោយរាជ្យ ។ បារាំងក៏យល់ព្រមហើយដាក់ខសន្យាកុំឲ្យសីហនុភ្លេចបារាំង ។ ដូច្នេះហើយបានជាស្តេចសីហនុនឹកគុណបារាំងមិនភ្លេច ។

បាតុកម្មនេះពុំបានសំរេចដូចគោលបំណងទេ គឺហាក់ដូចជាគ្រាន់តែធ្វើឲ្យជាការសាកល្បង ឲ្យខ្មែរទូទៅដឹងខ្លួនប៉ុណ្ណោះ ។

ក្រោយមកអ្នកទោសនយោបាយ ក៏ត្រូវបារាំងបញ្ជូនទៅព្រៃនគរតាមកប៉ាល់ដើម្បីកាត់ទោស ។

❑ ❑

❑

កថាទីប្រាំមួយ

ការកាត់ទោសប្រហារជីវិត

នាវាស្រែកលាកំពង់ផែភ្នំពេញបីវូម ក៏ទម្លាក់កន្ទុយហើយធ្វើដំណើរគ្រឿនៗទៅ ។

នៅលើនាវា លោកគ្រូអាចារ្យ ហែម-ចៀវ, លោកប៉ិច-ឈឹន, លោក នួន-ឌួង និងអ្នកទោសឯទៀតជើងជាប់ច្រវាក់ សម្លឹងមើលកំពូលវត្តឧណ្ណាលោម សម្ដែងនូវសេចក្ដីអាលោះអាល័យមាតុភូមិ មិនចង់ឃ្លាតឆ្ងាយទេ លោកស្ដាយខានបានរស់នៅជាមួយជនរួមឈាមជាទីស្នេហា ! ស្ដាយខានឃើញមុខឧបាសកឧបាសិកា ដែលតែងពិគ្រោះគ្នាអំពីបញ្ហាជាតិ-សាសនា ។ លោកអាចារ្យកំសត់លើកដៃទាំងពីរប្រណមហើយពោលខ្សឹបៗ ៖

- ខ្ញុំម្ចាស់សូមថ្វាយព្រះបង្គំលាហើយ មិនដឹងថ្ងៃណាបានជួបវិញទេ ! សូមព្រះបារមីជួយថែរក្សាទូលព្រះបង្គំផង ទូលបង្គំចង់រស់តទៅទៀតដើម្បីស្រោចស្រង់ប្រទេស ដែលលិចលង់ច្រើនឆ្នាំមកហើយណាស់...។

ឱកន្លែងដ៏មនោរម្យ ! ដែលធ្លាប់ផ្ដល់នូវវិជ្ជានិងសេចក្ដីសុខគ្រប់បែបយ៉ាង ! ខ្ញុំមិនភ្លេចអ្នកទេ ! ទោះបីអាចោរព្រៃសម្លាប់ខ្ញុំ ក៏វិញ្ញាណក្ខន្ធខ្ញុំហើរមកនៅទីនេះវិញដែរ ។ សូមអ្នកអភ័យទោសដល់ខ្ញុំ ដែលមិនបានចូលលាដល់កន្លែង ព្រោះខ្ញុំជាមនុស្សមានទោស មិនអាចមានសេរីភាពធ្វើអ្វើកើតតាមចិត្តចង់ ! តែខ្ញុំមិនតូចចិត្តឡើយ នូវទោសកំហុសដែលបារាំងវាចោទ ដោយសារខ្ញុំស្រឡាញ់ជាតិ-សាសនា ខ្ញុំស្លាប់ក៏ស្លាប់ចុះឲ្យតែជាតិ ! សាសនារស់...។

កប៉ាល់បើកមកដល់មុខវាំង ញាំងចិត្តលោកគ្រូអាចារ្យ ហែម-ចៀវ និងមិត្តភក្តិឯទៀតឲ្យក្ដៅឆេះឆួលហួសប្រមាណ, លោកស្អប់ខ្ពើមពួកស្ដេចដែលកាចឃោរឃៅ សម្លាប់មនុស្សគ្មានពិចារណា រកយុត្តិធម៌ គ្មានគិតប្រជារាស្ត្រក្រីក្រ ល្មោមល្មាម ដែលពួកបរទេសសង្កត់សង្កិន មានចិន យួន បារាំងជាដើម ។ មើលចុះវាំងប្រាសាទរបស់គេមានរស្មីភ្លឺរន្ទាល អស់លុយជាតិរាប់រយលាន ! ចំណែកលំនៅប្រជារាស្ត្រ រកតែស្លឹកបាំងមិនជិតទឹកភ្លៀងនិងកំដៅផង ! គេទុកខ្លួនគេជាអ្នកគ្រប់គ្រងប្រជារាស្ត្រ ។ តែតាមពិតពួកគេជាបក្សនៃប្រជារាស្ត្រទើបត្រឹមត្រូវ ទើបសមនឹងសកម្មភាពដែលគេបានប្រព្រឹត្ត ។ ការឈឺចិត្ត ការភ្ញាក់រលឹករបស់លោកអាចារ្យ ហែម ចៀវ មានតាំងពីលោកនៅជាសិស្សសាលាបាលីជាន់ខ្ពស់ម្ល៉េះ ។ លោកជាមេបដិវត្ត

ន៍ដ៏ឧត្តមម្នាក់ដែលយើងកម្រនឹងបានជួប ។

បន្តិចក្រោយមក នាវាចំបាំងដឹកអ្នកទោសនេះ ក៏មកដល់មុខសាលាបាលីជាន់ខ្ពស់ ដែលជាទីបណ្តុះវិជ្ជារបស់លោក ។ លោកសម្លឹងកំពូលសាលាដោយចុកណែនឱរា ហើយបង្កើតសម្លេងតាមខ្យល់ទៅសិស្សកំសត់ ៖

- ឱសិស្សជាទីស្នេហាអើយ ! តើអ្នកបានគ្រូណាបង្រៀនអ្នកទៀត ! បើខ្ញុំត្រូវបរទេសគេដឹកទៅប្រហារជីវិតដូច្នេះ ! ខ្ញុំមិនចង់ឃ្លាតអ្នកទេ ! អ្នកជាសិស្សប្រកបដោយធម៌ ចេះស្រឡាញ់វិជ្ជាដូចចិត្តគ្រូប៉ងប្រាថ្នា ! ថ្ងៃនេះខ្ញុំឃ្លាតពីអ្នកហើយ ! ចូរអ្នកខំសិក្សាជាមួយគ្រូថ្មីឲ្យមែនទែន បើអ្នកពិតជាស្រឡាញ់ខ្មែរមែន ! ចូរអ្នកខំរក្សាកិត្តិយស សាសនា យើងកុំឲ្យសាបសូន្យណា៎ ! ខ្ញុំគ្មានអ្វីផ្ញើមកអ្នកក្រៅពីបណ្តាំមួយម៉ាត់នេះទេ គឺបើអ្នកស្រឡាញ់ខ្ញុំ ទុកខ្ញុំជាគ្រូត្រូវខំរៀន ហើយរំដោះប្រទេសឲ្យបានឯករាជ្យឡើង ។

ជយោសាលាបាលី ! ខ្ញុំលាហើយ លាទាំងមិនបានឃើញមុខអ្នករាល់គ្នា លាហើយកន្លែងធ្លាប់រៀន ធ្លាប់ជំនុំគ្នា ! លាហើយមាតុភូមិជាទីស្នេហាស្មើដោយជីវិត ! លាហើយញាតិញាតិ ដែលធ្លាប់ស្រឡាញ់រាប់អានគ្នាឥតមានហ្មង... លាហើយទីក្រុងកំសត់ដែលត្រូវគេសង្កត់សង្កិន ! លាហើយប្រិយមិត្រដែលគិតប្រយោជន៍ជាតិ ! ខ្ញុំលាទាំងអាល័យនិងឈឺចិត្តជាទីបំផុត !

ចំណែកលោក នួន-ឌួង និងលោក ប៉ាច-ឈឺន ក៏មានជំនុំទុក្ខដូចជាលោកគ្រូហែម-ចៀវ ដែរ ។ លោកប៉ាច-ឈឺនក្តី លោក នួន-ឌួងក្តី លោកគ្រូអាចារ្យហែមចៀវក្តី និងអ្នកឯទៀតក្តី គ្មានស្តាយស្រណោះជីវិតទេ តែសោកស្តាយខានបានបន្តសកម្មភាព ដើម្បីរំដោះជាតិឲ្យរួចពីនឹមដែកអាណានិគមនិយមបារាំងឲ្យរួចសិន ។ ការគិតវែងឆ្ងាយនូវបញ្ហាជាតិទាំងនេះហើយ ដែលធ្វើឲ្យជលនេត្រវីរបុរសខ្មែរយើងហូរដោយមិនដឹងខ្លួន ។ លោកទាំងនេះពុំបានសន្ទនាគ្នានៅតាមសម្លេងទេ គឺគ្រាន់តែសន្ទនាតាមខ្សែភ្នែកប៉ុណ្ណោះ ។

ដំណើរនាវាទៅមុខជានិច្ច ឥតគិតដល់មនុស្សដែលមានទុក្ខទោសហួសព្រំដែនសោះឡើយ ។ ទេសភាពដងទន្លេពីភ្នំពេញទៅព្រៃនគរមានសភាពក្រៀមក្រំសម្ងំស្ងៀមឈឹង ហាក់ដូចជាឈរគោរពវីរបុរសដែលបារាំងដឹកទៅកាត់ទោសនាក្រុងព្រៃនគរក្នុងពេលខាងមុខនេះ ។ សភាពស្ងប់ស្ងាត់នេះ រឹងរឹតតែទាញព្រលឹងវីរជនយើងឲ្យរំភើបឥតឧបមា ។

នៅពេលដែលនាវាបើកហួសព្រំប្រទល់ដែនខ្មែរ លោកនួន-ឈួង បានបន្លឺសម្លេងទៅកាន់លោកអាចារ្យហែម-ចៀវដោយញ័រៗ ៖

- ព្រះតេជព្រះគុណ យើងឃ្លាតពីមាតុភូមិយើងហើយ !

- អើលោក ! នេះជាការធម្មតារបស់យើងទេ... សូមកុំទោមនស្សអី !

- ពិតមែនហើយ ! តែព្រលឹងខ្ញុំវាមិនព្រមដាច់អាល័យពីខ្មែរយើងសោះ !

- អើ ! ខ្លួនខ្ញុំក៏យ៉ាងនោះដែរ ! ខ្ញុំមិនអាចបំភ្លេចជាតិយើងបានទេ ទោះបីបារាំងសម្លាប់ចោលក៏ដោយ ខ្ញុំមិនគិតដែរ គឺខ្លាចតែប្រទេសយើងពុំបានសេរីភាពប៉ុណ្ណោះ ។

លោក នួន-ឌួង ឆ្លើយ ៖

- មិនអីទេ ខ្មែរយើងភ្ញាក់រលឹកខ្លះហើយព្រះតេជព្រះគុណ !

កំពុងសន្ទនាគ្នាជាប់មាត់ ស្រាប់តែសក្តិ២បារាំងដើរមកជិតហើយស្រែក ៖

- ឈប់ជជែកគ្នាទៅ ! រៀបចំខ្លួនឡើងដល់ផែឥឡូវហើយ !

អ្នកទោសទាំងអស់ក៏ធ្វើតាមបារាំងនោះ ។

ដល់ព្រៃនគរ រថយន្តទ្រុងមួយបានមកដឹកអ្នកទោស យកទៅដាក់ក្នុងគុកធំ ។ អំពើយង់ឃ្នងនៅគុកព្រៃនគរ ក៏ដូចជានៅគុកធំភ្នំពេញដែរ ។

ពួកអ្នកចូលថ្មី តែងទទួលថ្នាំខ្លាំងពីអ្នកទោសដៃឆើតស្ទើរគ្រប់គ្នា ។ អំពើប្រាសចាកមនុស្សធម៌នេះកើតដោយសារពួកបារាំងវាបង្កើតឡើង កុំឲ្យអ្នកទោសត្រូវនឹងអ្នកទោស គឺជានយោបាយបំបែកបំបាក់ ដើម្បីស្រួលត្រួតត្រាទៅទៀត ។ ខ្មែរអ្នកទោសខ្លះដោយបារាំងកាន់ជើង ខ្លួនក៏ឡើងដៃ វាយធ្វើបាបជាតិឯងគ្មានគិតមុខគិតក្រោយអ្វីសោះ ។ ពេលចូលទៅដល់ លោក នួន-ឌួង បានត្រូវមេតម្រួតគុកព្រៃនគរវាយធាក់រហូតសន្លប់បាត់ស្មារតី លែងដឹងខ្លួននៅចំពោះអ្នកទោសជាច្រើន ព្រោះតែលោកឆ្លើយថា «ក្បត់បារាំង» អំពើនេះធ្វើឲ្យកល្យាណមិត្តលោកអាណិតស្ទើរភ្លេចស្មារតី ។ អាចារ្យ ហែម-ចៀវ ឃើញមិត្តខ្លួនទទួលទណ្ឌកម្មដ៏សាហាវដូច្នេះ លោកបារម្ភក្នុងចិត្តខ្លះដែរ ដោយខ្លាចទទួលរង្វាន់អប្រិយពីជនទុយ៌ស ដូចលោក នួន-ឌួង ។ តែខណៈនោះលោកនឹកឃើញ «នេះជាការធម្មតារបស់អ្នកទោសទេ ! នេះហើយជាស្ថាននរកលោកិយ ! អញមិនត្រូវរុញរាឡើយ...» បន្ទាប់ពីពួកឃ្មួនវាធ្វើបាប លោកអារ្យ នួន-ឌួង អស់ចិត្តហើយ ជនអប្រិយនោះក៏មកហៅអាចារ្យ ហែម-ចៀវ ទៅសួរម្តង ។ លោកអាចារ្យក៏ចូលទៅជិតតាមទម្លាប់គេនិយមអនុវត្តនោះ ដោយមិនហ៊ានងើបមើលមុខគេផង ។ មេត្រួតត្រាក៏បោះសំដីទាំងកំរោលទៅកាន់អាចារ្យហែម-ចៀវ ៖

- ចុះអាទ្រើកនោះមានរឿងអីដែរ ?

លោកអាចារ្យក៏ឆ្លើយទៅវិញ ៖

- ប្របាទព្រះតេជព្រះគុណម្ចាស់ ! ខ្ញុំបាទត្រូវបារាំងចាប់ជាមួយគ្នា ដោយសង្ស័យថាខ្ញុំក្បត់បារាំង, តែតាមពិតបារាំងគេនិមន្តខ្ញុំ ឲ្យដើរទេសនាពន្យល់អ្នកស្រុក

ទាហានកុំឲ្យទាស់គ្នា ។ លុះឃើញពួកទាំងនោះចូលចិត្តខ្ញុំបាទច្រើន បារាំងភ័យខ្លាចខ្ញុំបំបះបំបោរ គេក៏ចាប់ខ្ញុំបាទមក !

– អើមិនអីទេអាឯងរួចខ្លួន ! ទៅកន្លែងវិញចុះ !

ចាប់តាំងពីចូលមកនៅក្នុងគុកព្រៃនគរ លោកអាចារ្យ ហែម-ចៀវ មិនដែលប្រើអាកាប្បកិរិយាច្រឡើសបើសទេ, លោកតែងនិយាយណែនាំអប់រំអ្នកទោសខ្មែរស្រឡាញ់អ្នកទោសខ្មែរ កុំឲ្យភ្លេចជាតិខ្លួន ។ មិនត្រឹមតែខ្មែរយើងទេដែលស្រឡាញ់លោកអាចារ្យ សូម្បីតែពួកជាប់ពន្ធនាគារជាមួយក៏ស្រឡាញ់គោរពដល់លោកជារឿយៗដែរ ។ កិរិយាសុភាពរាបសា សំដីពិរោះ ចិត្តល្អមិនចេះឈ្លានិះជនណាមួយដូចលោកអាចារ្យ ហែម-ចៀវ តែងបានទទួលនូវសេចក្តីអាណិតអាសូរពីអ្នកផងជានិច្ច ។ គេបានដាក់លោកទាំងពីរនៅលើអាគារជាន់ទី៤ បន្ទប់លេខ៣ ។ គុកនៅព្រៃនគរមានសភាពស្អាតស្អំធំទូលាយជាងគុកនៅភ្នំពេញច្រើន ហើយសំលៀកបំពាក់សោតក៏លើភ្នំពេញដែរ ។ តើបញ្ហានេះមកពីអ្វី បើយើងទាំងពីរកញ្ជះបារាំងដូចគ្នា ?

ការជំនុំអ្នកទោសខ្មែរយើងពីរបីដងទៅហើយ នៅតែមិនទាន់សំរេចថាយ៉ាងណាសោះ ។ ឃើញតែព្រះអាចារ្យ ប៉ាង-ខាត់ មួយត្រូវរួចវិលមកភ្នំពេញវិញ ។

«ចំណែកអស់លោកឯទៀតកំពុងនិទ្រាគងថ្ងាស ជញ្ជឹងគិតថា តើវាសនាអញនឹងធ្លាក់ដល់ណា ! តែស្អីក៏ស្អីទៅចុះ ព្រោះជីវិតអញៗបានបូជាជូនជាតិស្រេចទៅហើយ» ការប្តេជ្ញាចិត្តបែបនេះហើយ ដែលធ្វើឲ្យវីរបុរសទាំងនោះគ្មានតក់ស្លុតអ្វីសោះ ។ រហូតមកដល់មានអស់លោកខ្លះ ស្រែកជេរឲ្យស័ក្តិប្រាំបារាំងថា ៖

– «ពួកអាវ៉ែងចង់ធ្វើអីអញក៏ធ្វើទៅចុះ ! អាចោរលួចប្រទេសអញ ! អញខ្ពើមរស់ ក្រោមការជិះជាន់របស់អាឯងណាស់អាហន្ទយុំ ! អាកំសាក ! សម្លាប់អញទៅ»

ថ្ងៃកាត់ទោសក៏មកដល់ !

ក្រោយពីជំនុំជំរះសម្រេចសេចក្តីមក លោកស័ក្តិប្រាំចាងហ្វាងតុលាការសឹកបានកាន់សំណុំរឿង ចេញមកឈរនៅចំពោះមុខអ្នកទោសខ្មែរយ៉ាងក្លាហាន ដោយមានខ្មែរយើងម្នាក់ជាអ្នកបកប្រែភាសាអមផង ។ ជាបឋមគេហៅឈ្មោះលោកប៉ាចឈឺន ។ លោកប៉ាច-ឈឺន ក្រោកឈរយ៉ាងសង្ហាររួចឆ្លើយ ៖

– បាទ !

– អ្នកឯងត្រូវមានទោសប្រហារជីវិតបង់ ! ឯលោកហែម-ចៀវ ក៏មានទោសប្រហារជីវិតដែរ ! លោក នួន-ឌួង ក៏មានទោសប្រហារជីវិតដែរ ! ចំណែកលោកប៊ុណ្ណា-ចន្ទម៉ុល មានទោសគុក៥ឆ្នាំ និងនិរទេសមិនឲ្យចូលស្រុក១៥ឆ្នាំទៀត ។ល។

ក្នុងចំណោមអ្នកទោសតាំងនេះមានតែលោកប៊ុណ្ណា-ចន្ទម៉ុលម្នាក់ទេដែលភ័យ

ខ្លះ ព្រោះលោកមានវ័យក្មេងជាងគេ ។ ចំណែកលោកប៉ាច-ឈឺន, អាចារ្យហែម-ចៀវ, អាចារ្យនួន-ឌួង នៅមានស្មារតីរឹងប៉ឹងដដែល ។ លោកទាំងបីប្រាណញញឹម ដោយការឈឺចាប់ឥតឧបមា ចំពោះការកាត់ទោសដ៏លាមកនេះ ។ បន្ទាប់មកលោកស័ក្តិប្រាំនោះ ក៏ពោលមកកាន់អ្នកទោសប្រហារជីវិតបង៉ ៖

- យើងនឹងបញ្ជូនសំណុំរឿងអ្នកឯង ទៅសុំសំរាលទោសពីលោកឧត្តមសេនិយ ប៉េតាំង ប្រមុខរដ្ឋាភិបាលបារាំង ដើម្បីឲ្យលោកអនុគ្រោះទោសខ្លះដល់អ្នករាល់គ្នា ។

សម្លេងរបស់លោកស័ក្តិប្រាំចប់ដោយស្ងៀមស្ងាត់ គ្មានពួអ្នកទោសខ្មែរណាម្នាក់ ថ្លែងនូវអំណរគុណសោះឡើយ ។ លោកស័ក្តិប្រាំកំណាចនោះក៏បញ្ជាឲ្យភ្នាក់ងារគុក នាំអ្នកទោសវិលមកកាន់ទីឃុំឃាំង ។

រវាង២ខែក្រោយ លោកអាចារ្យហែម-ចៀវ មានចិត្តអាណិតអាសូរលោកប៉ុ-ណ្ណ-ចន្ទម៉ុលនិងមិត្តឯទៀតណាស់ ដោយត្រូវគេបញ្ជូនទៅឲ្យនៅគុកឯកោះត្រឡាច ។ ឯលោកទាំងបីមិនទាន់បញ្ជូនទៅភ្លាមៗទេ ព្រោះរង់ចាំសេចក្តីសំរេចចិត្តពីឧត្តមសេនិយ ប៉េតាំង សិន ។

❑ ❑

❑

ផ្ការីកបណាខ្មែរលែងមានគំនិតក្តិចខ្មែរ ផ្ការីកនោះជាតិយើងនឹងបានរុងរឿងមិនខាន ។

កថាទីប្រាំពីរ

ព្រះអាចារ្យហែម-ចៀវ មរណៈក្នុងគុកកោះត្រឡាច

ការរស់នៅក្នុងពន្ធនាគារមួយឆ្នាំ ប្រៀបដូចយើងរស់នៅខាងក្រៅមួយសតវត្ស ។ លោកអាចារ្យហែម-ចៀវ ចាប់តាំងពីបារាំងផ្សឹកមក លោកមិនដែលទទួលទានអាហារល្ងាចទេ ។ វីរជននេះមិនត្រឹមតែមិនពិសារអាហារល្ងាចប៉ុណ្ណោះទេ គឺលោករក្សាសិលប្រាំបីជាប់ជានិច្ចផង ។

ទឹកភ្នែករបស់លោកអាចារ្យ តែធ្លាក់ស្ទើររាល់ទិវារាត្រី ដោយឃើញមនុស្សទោសទាំងនុ៎ះ ត្រូវគេធ្វើបាបជាងសត្វតិរច្ឆានទៅទៀត ។ ពេលនោះហើយដែលព្រះអាចារ្យ យកគុកជាសាលារៀន ស្តីពីសង្គមសាស្ត្រ ។ មហាបុរសនេះនឹកគិតថា «ក្នុងលោកសន្និវាសយើងនេះ គ្មានសត្វណាអាក្រក់ជាងមនុស្សយើងទេ ! មួយថ្ងៃៗ ឃើញតែកាប់ចាក់ ទាត់-ធាក់-ដាក់ខ្នោះវាយដំ ប្រហារជីវិតគ្នាដោយឥតត្រាប្រណីអ្វីឡើយ ។ មើលចុះ ! អ្នកធំធ្វើបាបអ្នកតូច ! ស្តេចហុតឈាមរាស្ត្រ សម្លាប់រាស្ត្រតាមទំនើងចិត្តរបស់គេ ។

ប្រទេសតូចតាចត្រូវមហាអំណាចប្លន់ត្រួតត្រា ! អ្នកស្រែចម្ការធ្វើការពីព្រលឹមទល់ព្រលប់ គ្មានបានរបស់អ្វីឆ្ងាញ់ក្រៅពីបាយនិងប្រហុកមួយខ្ទប់ឡើយ។ ឯស្តេចមន្ត្រីធំៗ នាយទុន ដេកស្រណុកស៊ីសុទ្ធតែម្ហូបឆ្ងាញ់ៗ ! មានតែស្ថានសួគ៌របស់មនុស្ស ? គ្មានទេព្រះអើយ ! មានតែស្ថាននរកអព្វមង្គលតែមួយប៉ុណ្ណោះ ! ការពិតសង្គមមនុស្សចំរើនតែអំពើអយុត្តិធម៌ អមនុស្សធម៌ ហុតឈាមគ្នាឥតឈប់ឈរសោះតាំងពីផែនដីនេះកើតឡើង !

ឱបងប្អូនរួមជាតិអើយ ! ចូរភ្ញាក់ស្មារតីឡើង ទើបយើងកំចាត់ពួកបារាំង ឬពួកអភិជនឲ្យវិនាសសាបសូន្យបាន !

រាស្ត្រនេះហើយដែលដឹងទុក្ខធុរៈរាស្ត្រពិតប្រាកដ កុំចេះតែជឿសំដីបោកប្រាស់របស់គេនុ៎ះ មិនសមជាពុទ្ធបរិស័ទឡើយ ព្រះអង្គយកខ្លួនយើងជារំពឹង យកអ្នកដទៃជាពឹង មិនមែនជាវិធីទៅកាន់សេចក្តីសុខទេ... យើងនឹងនាំខ្លួនយើងឲ្យធ្លាក់ចុះក្នុងទាសភាពគេមិនខាន ។